

PEYGAMBERİMİZ CAMİ VE İRŞAD

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝۳۳

Bismillah, Elhamdülillah, Vessalatü vesselamü ala rasulillah emma ba'd

Bizleri yoktan var eden Allah'a hamd, sevgili peygamberimiz Muhammed Mustafa'ya salat ve selam olun. Allah'ın selamı rahmeti, bereketi, hidayeti üzerinize olsun.

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝

“Mescitler yalnız Allah'ındır. O halde Allah'ın yanına katarak hiçbir kimseye kulluk etmeyin.” (Cin, 72/18)

Camilerimiz,

- ☐ Varlığıyla İslam beldelerinin bağımsızlığının göstergesi,
- ☐ Minaresiyle tevhidin sembolü,
- ☐ Ezanlarıyla şehadetin ifadesi,
- ☐ Salâlarıyla bir milleti diriltten ve ayağa kaldıran merkezleri,
- ☐ Minberleriyle ilim, hikmet ve marifetin mekânı,
- ☐ Kürsüleriyle hak ve hakikatin sesi,
- ☐ Mihraplarıyla gönlümüzü esir almaya çalışan günahlara, öfke, kin, nefret gibi her türlü kötülüğe karşı bir mücadele yeridir.

Camiler, bir milletin bağımsızlığının simgesi, O ülkenin, Müslüman olduğunu belirten Tapu senetleridir. Beldelerin Allah'a en sevimli yerleridir.

Birlik beraberliğin merkezi, yüreği birlikte atanların bir arada aynı gaye için cem oldukları mekan ve cemiyetin merkezidir.

İslam toplumunda cami, vücudumuzda ki kalp gibidir. Ve Hayatın akışını sağlayan kan, kalpten pompalanır. İslam toplumuna da canlılık ve yön verecek enerji camilerden yayılır. Topluluklar manen camilerden, oralardaki gönül buluşmalarından enerjisini alır ve hayat bulur.

CAMİ HAYATIN İÇİNDE, HAYAT CAMİNİN İÇİNDE

أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا

Ebû Hüreyre (r.a.)'nin naklettiğine göre, Hz. Peygamber (s.a.s.) şöyle buyurmuştur: **"Şehirlerde Allah'ın en çok sevdiği yerler mescidlerdir."** (Müslim, Mesâcid, 288)

Zira bu mekanların imarı ve maur hale getirilmesi müminlere düşen bir görevdir:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

"Allah'ın mescidlerini, ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, Namazlarını dosdoğru kılan, Zekâtlarını veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler

imar eder (camilere ömür verirler). İşte doğru yola ermişlerden olmaları umulanlar bunlardır." (Tevbe süresi 18)

Ecdadımız bir şehri imar ederken **Merkeze Camiyi almış**, geniş bir avlunun etrafına **eğitim haneleri (Medrese)**, bir tarafına **aşevini**, kible

istikametine doğru **mezarlığı**, bunları çevreleyen alana **ticaret haneleri** ve en son **evleri** yerleştirmiştir.

- Bu bize 5 vakit bütünleşmenin eğitimle tamamlanabileceğini,
- ticaretin dini, vicdani ve ilmi boyutlarıyla yapılacağını,
- toplumun ihtiyaç duyan kesimlerinin yanında ve yardımında olmamız gerektiğini,
- bir gün ölüm olduğunu, dünyada yapıp ettiklerinin hesabının verileceğini göstermektedir.

Medine, İstanbul, Bağdat, Kahire, Diyarbakır, Erzurum, Buhara, Sivas, Van, Endülüs, Mardin, Urfa... rnekleriyle Nice Fatihler, Sleymaniyeler, Selimiyeler, Kasımiyeler...Tarihin derinliklerinden günümüze bu gerçeği bizlere haykırıyor.

Zengin-fakir, Köylü-şehirli, Amir-memur, Resmi-sivil, Yaşlı-genç, Siyah-beyaz, Kadın-Erkek, Yerli-yabancı... herkesi bünyesinde toplayan Namaz Kılma Yerleri, Okul, şifahane, Sohbet, Dini Bilgi Ve Birikim Kazanma Yeri, Sosyal İş Ve İlişkilerin Paylaşıldığı Mekanlar, Toplumsal Ahlak ve Bilincin Oluştuğu Yerlerdir.

Resûlullah (s.a.v.) Efendimiz buyurdular ki:

“Cennet bahçelerine uğradığınız zaman nasibinizi alın” buyurdu. Ashab-ı kiram da: **“Cennet bahçeleri nerelerdir ya Reslallâh?”** dediler. Resûlullah (s.a.v): **“Mescitlerdir”** buyurdu. (Tirmizi, Davet, 28)

Efendimizden bu güne “İslam’da **Hayatın, Şehrin İlmin Ve Medeniyetin** merkezinde **camî** vardır.” O yüzden camî ile bağlantısı olanlarla ilgili bu gerçeği efendimiz belirtmiştir:

إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ يَعْتَاذُ الْمَسْجِدَ فَاشْهَدُوا لَهُ بِالْإِيمَانِ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ الْآيَةِ.

Ebu Saîdi'l-Hudrî (radiyallahu anh) Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'in şöyle dediğini rivayet etti: “**Bir kimsenin mescide alâkasını görürseniz, onun Mü'min olduğuna şehâdet edin**, zira Cenâb-ı Hakk şöyle buyuruyor: “**Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve âhiret gününe inananlar imar ederler.**” (Tirmizî, Tefsir, Sûre 2, Tevbe 18)

Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyrulur:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۳۳)

“Allah’a çağıran, salih amel işleyen ve ‘Kuşkusuz ben Müslümanlardanım’ diyenden daha güzel sözlü kimdir?” (Fussilet, 41/33)

Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s) insanlığa gönderilen peygamberler halkasının, ilahi çağrının son temsilcisi ve kıyamete kadar insanlığın yolunu aydınlatacak hakikat mesajının en son ve en büyük tebliğcisidir. İnsanlığın karanlıklar girdabında yolunu kaybettiği, adeta ruhunu yitirdiği bir zaman ve zeminde, Rabbimizin alemlere rahmet olarak gönderdiği merhamet elçilerinin sonuncusudur.

Karanlıklardan aydınlara çıkmak için yolunu takip ettiğimiz, ahlâkî erdemlerin en güzelini yaşamak için örnek aldığımız, yolumuzu güzelleştirmek için sözüne dokunduğumuz, övgüye layık olan, efendimiz,

rehberimiz, örneğimiz, önderimiz, şefaatçimiz, Peygamberimiz Muhammed Mustafa'dır.

(يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (٤٥) وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا (٤٦))

“Ey Peygamber! Biz seni gerçeğin bir temsilcisi, bir müjdecisi ve uyarıcı, herkesi Allah'ın izniyle O'na çağıran ve ışık saçan bir kandil konumunda gönderdik.” (Ahzâb 33/45-46)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

“Biz Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik”. (Enbiyâ, 21/107)

وَأَنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

"Muhakkak sen çok yüce bir ahlâk üzeresin." (Kalem, 68/4).

Peygamberimizin; en önemli gönderiliş gayelerinden birisi insanlığa örnek ve model olma konumlarıdır.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

"Gerçekten sizin için, Allah'a ve Ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için Allah'ın Rasûlü'nde çok güzel bir örnek vardır." (Ahzab, 33/21)

O'nu örnek almak demek;

- **Güvenilir olmak demek,** (Emanetlerini O'na veriyorlar, "Emin" diyorlardı.)
- **Affedici olmak demek,** (Mekkenin fethinde Mekkelileri toptan affetmişti.)

- **Merhametli olmak demek**, (Taif'te ağır tahriklere rağmen beddua etmemiştir...)
- **Hoşgörülü olmak demek**, (Mescide bevl eden, zinaya müsaade isteyen genç...)
- **Sözünde durmak demek**, (Hudeybiye günü Ebu Cendel'i geri vermesi.)
- **Cömert olmak demek**, (Ölüm hastalığında yanında bulunan üç dinarı dağıtmak..)
- **Alçakgönüllü olmak demek**, (Ben kurutulmuş et yiyen bir kadının oğluyum...)
- **Çalışkan olmak demek**, (İşlerini kendisi yapmak isterdi, söküğünü dikerdi..)
- **Dosdoğru olmak demek**, (Size bir düşman saldıracak desem bana inanır mısınız?)
- **Adaletli olmak demek**, (Kızım Fatıma dahi çalsa...)
- **Vefakar olmak demek**, (Geceler boyu ayakta durup ibadet etmek.)

مَنْ أَحْيَا سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ

“Kim benim sünnetimi ihya ederse beni sevmiş olur. Beni seven de cennette benimle beraber olur.” (Tirmizi, Sünen, İlim, 39/16)

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا

«Kim Allah'a ve Resûl'e itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu **peygamberler, siddîkler, şehidler ve salih kişilerle** beraberdir. **Bunlar ne güzel arkadaştır!** Bu lütuf Allah'tandır. Bilen olarak Allah yeter.» (Nisa 69-70)

Hız. Peygamber, içinde bulunduğu toplumda akrabalarından başlayarak (Şuarâ, 26/214) insanları, hikmet ve güzel öğütle İslâm'a davet etmiş (Nahl, 16/25), yeryüzünde fitne ve fesat ortadan kalkıncaya, din tamamen Allah'ın oluncaya (Enfâl, 8/39) ve İslâm bütün dinlere üstün gelinceye kadar (Fetih, 48/28) mücadele etmiş ve bu hususu biz müminlere emanet olarak bırakmıştır.

Tebliğ ve davet, İslam'ı insanla buluşturma faaliyetlerinin özünü teşkil etmektedir.

İnsanoğlu bilmiyordu, peygamberler göndererek Allah bildirdi, kitaplarla kalıcılığı sağladı, mabetlerle karargahlar oluşturdu.

Bütün peygamberler gönderildikleri topluma **İslam'ı anlatmak, yaşayışları ile örnek olmak, gelecek nesillere güzel bir emanet bırakmak, yol göstermek**, toplumları içine düştükleri yanlışlardan kurtarmak ve insanlara hakka giden, dünya ve ahiret mutluluğuna erdiren ebedi mutluluk yollarını göstermek için gönderilmiştir.

Peygamberler birer davetçi olmaları dolayısıyla muhataplarına ulaşmaya gayret etmişlerdir. Onlar görevlerini ifa etmekten geri durmadılar. Her durum ve şartta Allah'ın kitabına, yasalarına, sünnetüllaha ittiba ettiler. Kimine insanlar kitleler halinde inandılar, kimine karşı çıktılar, kiminin canına kast ettiler. Muhatap kitleden iman edenler sorumluluklarını yerine

getirmeye gayret ettiler. İman etmeyenlerden bazıları isyanda aşırı gittikleri için helak oldular.

Peygamberler Geldikleri Toplumlari;

- İmana, Tevhide, şirkle mücadeleye, putları terk etmeye, hakkın taraftarı olmaya, aksiyonel bir imana; birlik ve beraberliğe
- İbadete yani namaz kılmaya, zekat vermeye, Kurban kesmeye, iyilik yapmaya, zikretmeye, Allah'ın rızasına;
- Ahlaklı olmaya, iyi insan olmaya;
- Doğruluğa ve dürüstlüğe,
- Tüm yaratılmışlara karşı merhamete,
- Herkese karşı adalete,
- Kötülüğe engel olmaya, günahlardan uzaklaşmaya davet ettiler.

Hangi yolun doğru olduğunu bizlere Peygamberler bildirmiş ve uygulamalarıyla da göstermişlerdir.

İnsan başıboş yaratılmış bir varlık değildir. Bir takım yükümlölükleri var. Bu dünyaya imtihan için gelmiştir. Her türlü hareketi sürekli tespit edilerek kaydedilmektedir. Eşrefi mahluk olarak yaratılan mükemmel insan, Allah'ın değer verdiği kişidir.

- Tertemiz fitrat üzere, En Güzel Şekilde Yaratmış, Bütün Organlarını Tastamam Yapmış, لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ (Tîn 4.)
- Ruhundan Üfleyerek Şereflelendirmiş, ثُمَّ سَوَّيْنَاهُ وَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا (Secde 9)
- Şah damarından daha yakın olduğunu bildirmiş,
- Muhatap Almış, Yeryüzünde Halifesi Kabul Etmiş,

- Yaradılmışlara Üstün Kılmış, Şan Şeref Sahibi Yapmış, وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ (İsrâ 70.)...وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا
- Yaradılan Her Şeyi İstifadesine Sunmuş, أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ (Lokman 20.)
- Tertemiz Rızıklar Vermiş, وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ (Mü'min 64.)
- Akıl, İrade Ve Özgürlük Vermiş, وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ (Bakara 269.)
- İradeli Ve Bilinçli Olarak İman Ve İbadet Etmesini İstemiş, وَمَا خَلَقْتُ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (Zâriyât 6.)
- İman eden, salih amel işleyen ve ahlaklı davrananları Mükâfatlandırıp Kötülük Yapanları Cezalandıracağını vad etmiş ve Sorumlu Kılmış, وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (٨) فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ((Zilzâl 7-8))
- Bunları kime? Neye? Göre nasıl? Yapacağını öğretmek için de Peygamberler Ve Kitaplar Göndermek Suretiyle Doğru Yolu Göstermiştir. فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ (A'raf 158.)

Zira insan kendi başına doğru yolun ne olduğunu, yaratanla nasıl irtibat kurulacağını, tam olarak bilemez. Zira insanı etkileyen bir takım olumsuzluklar vardır:

- İnsanoğlu kötülüğe meyilli yaratılmıştır
- Çabuk azıp sapıtabilir
- Kötülükleri aşıkâr yaşayabilir
- Günahlarda ileri gidebilir
- Küfür ve Azgınlıkta sınır tanımayabilir
- Şeytan olumsuzlukları empoze edebilir
- Heva ve heves, haz ve hız olumsuzluğa sevk edebilir

- Alışıla gelmiş olduğu yanlışlardan kolay vaz geçemez

Tarih bunların örnekleri ile doludur ve tüm peygamberler insani, îmani ve ahlaki değerlerin tarumar edildiği yok sayıldığı bir dönemde gelmiş, halkı irşad etmeye gayret etmişlerdir.

- **Nuh peygamber:** halkını 950 yıl Tevhide davet etti ancak inanmadılar, alaya aldılar, putlarından vazgeçmediler. Atalarının dinine bağlı kalmaları, tevhitten uzaklaşıp atalarının dini inançları olan putları terk etmemeleri, inananları bayağı ve adi kişiler kabul edip iman etmemeleri (Şuara 105-115) onları tufanla helake götürmüştür.
- **Hud peygamber:** Ad kavmi güç ve saltanat kavmiydi. İsrâf ve üstünlük tutkusu, ebedi yaşama arzusu, zorbalık, aşırı dünya sevgisi, adaletten uzak bir yaşam onları tevhitten uzaklaştırıp putperestliğe yöneltti ve sonunda Yıldırım, korkunç sesli bir rüzgar, Kasırga ile helak oldular. (Şuara 128 -135/ Mü'minun-37/ Fussilet 13/ Hakka 48)
- **Hız Salih:** Semud kavminin en önemli özellikleri lükse düşkünlükleri ve israftı. İnsanların değeri zenginlikleriyle orantılıydı. Ahlak ve adalet ortadan kalkmış, gelir dengesi bozulmuş, muhteşem köşkler yapmış, yiyecek ve içeceğe düşkünlüğü artmıştı. Kendilerine mucize olarak gönderilen *deveyi aslında birkaç kişi kesmiş olmasına rağmen toplu helak olmuşlardır.* Bunun sebebi deveyi öldürenleri durdurmamaları ve destek olmalarıdır ki kötülüğü engellememekte bir destektir. **Salih peygamberin kavmi kötülük yapanlara destek**

vermek suretiyle helak oldu. Şiddetli ses, şiddetli şimşek, yıldırım, deprem ile helak oldular.

- **Hız Lut:** Sodom ve Gomora halkının en büyük özelliğı iffetsiz yaşam sürmeleri idi. Toplum nazarında suç ahlaklı ve iffetli olma idi. Ahlaksızlık bu toplumla aşkar başladı (cinsi sapkınlık). Sapkınlıklarından dolayı utanma duygusu yok olmuş yapılan çirkinlikleri gizlemek yerine ifşa ediyorlar. **Hız. Lut, kavminin evine geleceğini bilmesine rağmen hiç tanımadığı kişileri evinde ağırladı. Bir tarafta küfrün hayatı algılayış biçimi diğer tarafta Rabbi'nin rızasının gözetilmesi.** Kurutulmuş çamur ve balçıktan pişirilmiş taşlar sağanak şeklinde üzerlerine yağdı, fırtına oldu, korkunç bir patlama, şiddetli bir deprem, tüm binaların yerle bir ederek halkı helak oldu. (Hicr 72-77, Araf 83-84, Hud 82-83, Şuara 170-171, Saf 133-138)
- **Hız. Şuayip:** Medyen ve Eyke halkının ölçü ve tartı da doğru olmayıp aldatmaları, haksız kazanca meyletmeleri, hilekâr olmaları (Şuara 189) sebebiyle korkunç bir ses, gölge günü azabı, bulutla helak olup gittiler.

Sormamız gerekmez mi NEDEN??? Helak oldular ve Kur'an bu örnekleri pek çok ayette neden bizlere tekrar tekrar hatırlatıyor?

Kur'an-ı Kerim'de:

(وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٢٥)

“Öyle bir fitneden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz (topluma sirayet eder ve hepsini perişan eder). Biliniz ki, Allah’ın azabı şiddetlidir.” (Enfâl, 8/25)

İnsan kendine verilen akıl ve irade sebebiyle yaratanına karşı Allah tarafından bir takım görev ve sorumluluklar verilmiştir. Allah'a karşı olan görev ve sorumluluklarını yerine getirmede insanın önüne bir takım engeller çıkabilmektedir. Bu engellerin aşılmasında insanlara en büyük mürşidi ve yardımcı hiç şüphesiz peygamberlerdir. Gerçek yol onların gösterdiği yoldur.

Peygamberimiz (s.a.s), bir gün ashabıyla sohbet ederken yere dörtgen bir şekil çizdi. Sonra o şeklin ortasından dışarı uzanan bir çizgi ve o çizgiye bitişen başka çizgiler çizdi. Ardından, kendisini meraklı bakışlarla seyretmekte olan ashaba dönerek bunların ne anlama geldiğini şöyle açıkladı: **“Bu dörtgenin ortasındaki çizgi insandır. Dörtgen de insanın ecelidir ve onu kuşatmıştır. Diğer çizgiler ise insanın arzu ve tutkularıdır. İnsan, bu arzu ve tutkuların peşinde koşup dururken, ecel ansızın onun önünü keser ve onu alıp götürür.”** (Buhârî, Rikâk, 4)

Câbir radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah şöyle buyurdu:

“Benim ve sizin durumunuz, ateş yakıp da, ateşine cırcır böcekleri ve pervaneler düşmeye başlayınca, onlara engel olmaya çalışan adamın durumuna benzer. Ben sizi ateşten korumak için kuşaklarınızdan tutuyorum, siz ise benim elimden kurtulmaya, ateşe girmeye

alışıyorsunuz.” (Müslim, Fezâil 19. Ayrıca bk. Buhârî, Rikâk 26; Tirmizî, Edeb 82)

Çeşitli istek ve arzular, ihtiraslar, şeytan, şehvet vb. tesiriyle içine dışecekleri birçok tehlike insanı çember içine almıştır maalesef.

İnsanın ıslaha ihtiyaç duyduğu aşıkâr

Allah kulunu yalnız bırakmadı, ona şah damarından daha yakın olduğunu, onu kameralarla gözetlediğini, peygamberler gönderdiğini, kitaplar gönderdiğini biliyoruz.

- “Ey insanlar” muhatabıyla Allah kendini tüm insanlığa tanıttığını,
- İman ve ibadetleri öğrettiğini biliyoruz.
- Doğru yolu tanıttığını ve örnek şahsiyetler gönderdiğini biliyoruz.
- Hakla batılı birbirinden ayırdığını
- Helal ile haramın sınırını belirlediğini de biliyoruz.
- İyiyle kötüyü gösterdiğini de biliyoruz.
- Dünya ile ahiret arasında bağ bulunduğunu,
- Cennetle Cehennem gerçeğini,
- Günah ve sevap ekseninde yapılan her şeyin değerlendirileceğini de biliyoruz.
- Her şeyden önemlisi sorumluluk verdiği insanı imtihana tabi tuttuğunu da biliyoruz.

Yani özetle Yarattığı insana imkan verdi, akıl ve irade verdi, ölçüyü koydu, örnekler gösterdi, klavuzu yayınladı, sınırları belirledi, sınavı başlattı. Bilmeyen, duymayan, anlamayan var mı?

Peki Kim bizi neye çağırdı?

Rabb'imiz çağırıyor, kitabımız çağırıyor, peygamberimiz çağırıyor...

Duyuyor musun neye çağırıldığını?

(Burada Konferans esnasında veya camide insanları 3 gruba ayırmak suretiyle **1. Grup “Onun Çağrısı”** diyecek, **2. Grup “İmana ve Güzel Ahlaka”** diyecek ve **3. Grupta “Öyleyse Çağrıya kulak ver”** demek suretiyle aktif bir bilinçlenme oluşturulacaktır.)

ONUN ÇAĞRISI

- **ONUN ÇAĞRISI** İmana Ve Güzel Ahlaka Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** İbadete Ve Kurtuluşa Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** Camiye Ve Huzura Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** İyiliğe ve Takvaya Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** Birliğe Ve Kardeşliğe Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- Sevgiye Ve Merhamete
- İslam’a ve İnsanlığa

Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**

أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا،

Hz. Ebu Hüreyre (r.a)anlatıyor: Resûlullah (s.a.v) buyurdular ki:
"Mü'minlerin iman bakımından en olgunu, ahlâkça en güzel olanıdır..."
(Tirmizî, Radâ 11)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٧٧)

“Ey iman edenler! Rükû edin, secdeye kapanın, rabbinize ibadet edin, dünya ve âhiret için faydalı işler yapın ki kurtuluşa eresiniz.” (Hac 77)

وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

“Hep birlikte Allah’ın ipine sımsıkı yapışın; bölünüp parçalanmayın...”
(Âl-i İmrân 103)

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

“...İyilik ve takvâ hususunda yardımlaşın, günah ve haksızlık yolunda yardımlaşmayın.” (Mâide 2)

Kur’ân-ı Kerîm’de “İslâm’a çağrı” ifadesi (es-Saff 61/7), “imana çağrı” (el-Hadîd 57/8), “Allah yoluna çağrı” (en-Nahl 16/125), “Allah’ın kitabına çağrı” (Âl-i İmrân 3/23), “hakka çağrı” (er-Ra’d 13/14), “hayra çağrı” (Âl-i İmrân 3/104), “kurtuluşa çağrı” (el-Mü’min 40/41), “hayat kaynağına çağrı” (el-Enfâl 8/24), “esenliğe çağrı” (Muhammed 47/35) gibi mânalarda kullanılan ifadeler **da’vetin İslâmî inanç ve değerlerin kabul edilip uygulanmasını sağlamayı** hedef alan bir faaliyet olduğunu göstermektedir.

Peki Neye davet etmişti bizi? Ne için davet etmişti? Niçin bunca Nimet verildi?

Gelin yeniden hatırlayalım daveti...

- “İnancında dosdoğru ol” dedi
- “Nerede olursan ol Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde ol” dedi
- “Ölüm gelinceye kadar ibadetlerine, kulluğuna devam et” dedi
- “Güzel ahlaklı ol” dedi
- “Birlik beraberliğe sahip çık” dedi
- “Şüpheli şeyleri terk et” dedi

- “Güvenilir insan, güvenilir eş, güvenilir tüccar, güvenilir yönetici, güvenilir komşu ol” dedi.
- “Eşleriniz size Allah'ın emanetidir” dedi.
- “Emanete ihanet eden, verdiği sözde durmayan, yalan konuşan nifak içerisindedir” dedi.
- “Evinizin bereketi için büyüklerinize hürmet edin” dedi.
- “Kolaylaştırın, zorlaştırmayın; sevdiren, nefret ettirmeyin” dedi.
- “Zinaya yaklaşmayın, Haksızlık yapmayın, haddi aşmayın” dedi
- “Başkasının hakkına girmeyin, Yalan konuşmayın, yaptığınız iyiliği başa kakmayın” dedi.
- “Sözünde dur, yalan konuşma, Dedikodu yapma, Güzel konuş” dedi.
- “Kibirli olma, Aklını kullan, Adaletli ol” dedi.
- “İyilikte yardımlaşın, yarışın ancak insanların onurunu incitmeyin” dedi.
- “Aranızda sevgi ve muhabbet için selami yayın” dedi.
- “Yetim malına kötü niyetle yaklaşmayın, koruyup gözetin” dedi.
- “Yoldan eziyet veren şeyi kaldırmak imandandır” dedi.

الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

“Elif. Lâ. Râ. (Bu Kur'an), **Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, yani her şeye galip (ve) övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.**” İBRÂHİM 1.)

Unutmayalım ki İslam'ın tanıtılması tebliğ ile olmuş yayılması ise temsil ile gerçekleşmiştir. İslam'ı özümseyerek temsil etme sorumluluğumuz olduğunu asla unutmamalıyız.

Onun çağrısına kulak verenler

- ✓ iki cihanı kazanacaklar,
- ✓ farkında olacaklar,
- ✓ işitip itaat edecekler,
- ✓ anlayarak yaşayacaklar,
- ✓ yaşatacaklar,
- ✓ cennete ve Allah'ın rızasına erecekler.

Çağrı'ya kulak vermeyenler

- ❓ iki Cihan saadetini kaybedecekler,
- ❓ fark edemeyecekler, kör, sağır ve dilsiz kesilecek,
- ❓ işittiklerine İsyân edecekler,
- ❓ yaşamayacaklar, yaşayanlara Belki de engel olacaklar,
- ❓ doğru yolda olduklarını da iddia edebilecekler,
- ❓ kalplerinin temizliğinden Dem Vuracaklar,
- ❓ kalplerinin mührü katılaşacak, kararacak,
- ❓ Akılları, iradeleri, sorumlulukları, dostları onlar için hiçbir yardımda bulunamayacak.
- ❓ yazık edecekler kendilerine, sevdiklerine.
- ❓ her daim boşlukta, nifak içerisinde debelenip duracaklar,

Hız. Peygamber, bir toplumu oluşturan insanları aynı gemiye binmiş olan yolculara benzetmektedir.

“Yolcular gemideki yerlerini kur’a ile belirlerler. Kur’a sonucu bir kısmı geminin üst katına bir kısmı da alt katına yerleşir. Alt kata yerleşenler, burada su olmadığı için su ihtiyaçlarını görmek üzere üst kata çıkmak durumundadırlar. Su almak için üst kata çıktıkları vakit üst kattakilerin

yanından geçiyorlar. Bunun üzerine kendi aralarında konuşurlar: **“Payımıza düşen alt katta bir delik açsak da su ihtiyacımızı bu-radan görsek ve yukardakileri rahatsız etmesek iyi olur”** derler ve geminin alt kısmında bir delik açmaya başlarlar. Şimdi üst kattakiler bunları gördükleri halde bu yaptıkları işe göz yumar, ses çıkarmayacak ve engel olmayacak olurlarsa, açılan delikten içeriye su dolar ve gemi batar. Böylece sadece deliği açanlar değil, gemide olan hepsi boğulur. Eğer üst kattakiler onları bu işten men ederlerse kendileri de kurtulur, onları da kurtarmış olurlar.” (Buhârî, “Şirket”, 6)

Müslüman duyarlı olacak ve toplumda meydana gelen olaylara ilgisiz kalmayacak ve: “Bana ne, her koyun kendi bacağından asılır” demeyecektir. Her koyun dünyada değil, ahirette kendi bacağından asılacaktır.

مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ
« الإِيمَانِ »

“Sizden biriniz çirkin bir iş görürse onu eliyle değiştirsin; eğer buna gücü yetmezse diliyle uyarsın; buna da gücü yetmezse kalbiyle nefret etsin. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.” (Müslim, “İman”, 20)

Hayber Kalesi’nin kuşatılması sırasında Hz. Ali’nin, **“Hayber yahudileriyle bizim gibi müslüman oluncaya kadar savaşmalıyız”** şeklindeki önerisi üzerine Resûl-i Ekrem’in verdiği cevap irşadın İslâm’daki önemini belirtmesi açısından dikkat çekicidir:

"انْفُذْ عَلَى رِسْلِكَ حَتَّى تَنْزِلَ بِسَاحَتِهِمْ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ، وَأَخْبِرْهُمْ بِمَا يَجِبُ عَلَيْهِمْ، فَإِنَّ اللَّهَ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ النَّعَمِ".

“Acele etme yâ Ali! Hayber toprağına sükûnetle gir, sonra onları İslâm’a davet et. Şunu bil ki tek bir kişinin senin irşadınla müslüman olması en değerli ganimet olan kızıl develerin sana verilmesinden hayırlıdır”
(Buhârî, “Cihâd”, 102; Müslim, “Feżâ’ilü’ş-şahâbe”, 34).

İslâmiyet’in, doğuşundan itibaren insanların gönlünde yer etmesi, yayılması ve evrensel bir din haline gelmesinin önemli âmilllerinden biri, **başta Peygamber olmak üzere mensuplarının dinin gereklerini yerine getirmesi, sözleriyle fiillerinin birbirine uymasındır.** Özellikle büyük halk kitleleri, nazarî bilgilerden çok, örnek müslüman tiplerinden etkilenecek İslâm dinini benimsemiştir.

Peygamberimiz meşhur **veda hutbesinin sonunda** dinleyenlere sordu:

—Ey insanlar! Yarın beni sizden soracaklar, ne dersiniz?

Ashab-ı Kiram hep bir ağızdan: **—Allah’ın emir ve yasaklarını tebliğ ettin, Peygamberlik görevini ifa ettin, bize tavsiyelerde bulundun ve nasihat ettin, diye şahitlik ederiz,** dediler.

Bunun üzerine Peygamberimiz, mübarek şehadet parmağını göğse doğru kaldırarak sonra da cemaat üzerine çevirip indirerek üç kere: **—Şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab,** dedi. (Müslim, “Hac”, 19)

Ölümünden itibaren kabrini ziyaret edenler de aynı şekilde: **“Selâm sana ey Allah’ın Peygamberi”** diye selâm verdikten sonra: **—Ben şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilâh yoktur. Sen de O’nun kulu ve**

Peygamberisin. Şahitlik ederim ki, Allah'ın emir ve yasaklarını tebliğ ettin, emaneti yerine getirdin. Ümmete nasihat ettin ve Allah yolunda savaştın. Kıyamete kadar Allah sana salat etsin, derler ve ilk müslümanların hayatında ona verdikleri cevabı kabri başında tekrar ederler.

MAZERETLER ORTADAN KALKTI

Allah insanı yarattı, muhatap aldı, örnek peygamberler gönderdi, kitabı bıraktı, doğru ve yanlış bildirdi, irade verdi ve hak batıl ayrımını kendisinden bekledi, sorumlu sensin, ister kazan istersem kaybet imtihandasın dedi, sınırlı bir ömrün sonunda ölüm var dedi, ebedi hayatta cennet ve cehennem olduğunu bildirdi.

Bilmiyordum, anlamadım, ortam bozuktı, şeytan aldattı, herkes yapıyordu, İnsanoğlu bilmiyordu, annem babam öğretmedi, hocaya kızdım, hacıya kızdım, eğitim alamadım, sahipsizdim, bağımlıydım gibi keşkelerimizden sıyrılmamız gerekir.

AHİRETTE «KEŞKE» DEMEMEK İÇİN Kur'an bizlere dünyadayken farkına varmamız gerekenleri bildiriyor:

- Keşke, toprak olsaydım! يا ليتني كنت ترابا
- Keşke, bu hayatım için bir şeyler gönderseydim! يا ليتني قدمت لحياتي
- Keşke, kitabım (amel defterim) verilmeseydi! يا ليتني لم أوت كتابيه
- Keşke, falancayı dost edinmeseydim! يا ليتني لم أأخذ فلانا خليلا
- Keşke, Allah'a ve rasule itaat etseydik! يا ليتنا اطعنا الله و اطعنا الرسولا

- Keşke, Rasulle beraber yol alsaydım! يا ليتني اتخذت مع الرسول سبيلا
- Keşke, onlarla beraber olsaydım da büyük bir başarı kazansaydım! يا ليتني كنت معهم فأفوز فوزا عظيما

Bunların tamamı, şu an bizim için mümkün olan, Kuran-ı Kerimde ifade edilen ölülerin temennileridir. **Yarın Mahşer meydanında bunları dememek için, bugün üzerimize düşeni hakkıyla yerine getirelim.**

Bize ilk davet Allah'tan geldi, Peygamberimiz öğretti, İslam âlimleri günümüze kadar sahih dini taşıdı ve bizlere emanet ettiler. **Artık sıra bizde...**

“Sizden öyle bir cemaat bulunsun ki -onlar insanları- hayra da’vet etsin; iyiliği emredip kötülükten sakındırsın” (Âl-i İmrân 3/104) meâlindeki âyet bir vazife yüklüyor bize. Müslüman yaşarken, yaparken iyi huylu, uyumlu olup kaba katı ve sert davranışlardan uzak durandır. **Asr-ı saâdet’ten itibaren tarih boyunca hemen bütün müslümanlar i’lâ-yi kelimetullah yolunda da’veti şahsî bir yükümlülük kabul etmiş ve elverişli durumlarda bu yükümlülüğü hem amelî hem de sözlü olarak yerine getirmeye çalışmışlardır.** İran, Horasan, Mâverânünnehir gibi bölgelerle Afrika’nın çeşitli yörelerinde İslâm’ın yayılışı İslam davetçileri marifetiyle gerçekleşmiştir.

İslâm barışçı yollarla yayılışında Müslüman tacirlerin davet çalışmalarının büyük payı vardır. Kuzey Afrika ile Habeşistan, Somali gibi Doğu Afrika ülkeleri Hindistan, Çin ve Endonezya, Malezya, Filipinler gibi Uzakdoğu ülkelerinde de İslâm’ın yayılışı Müslüman tacirler vasıtasıyla gerçekleşmiştir.

İslâm'a da'vet faaliyetinde önemli payı olan Ahmed Yesevî, Abdülkâdir-i Geylânî, Ebü'l-Hasan eş-Şâzelî, İbn Atâullah el-İskenderî gibi ünlü sûfîler dinî-ahlâkî şahsiyet ve yaşayışlarıyla, gerekse vaaz ve irşadlarıyla etkili birer da'vetçi olarak kendi ülkelerinde faaliyet göstermişlerdir.

Da'vet faaliyetinde âlimlere, tüccarlara, sûfîlere, hacılara ve yabancılar eline düşen Müslüman esirlere bakarak iman eden, İslam ile buluşan nice insan ve toplumlar olduğu bir gerçektir.

- Bize düşen öncelikle dinimizi doğru bir şekilde öğrenmektir.
- İkinci olarak doğru bir şekilde ifrat ve tefritten kaçınarak yaşamaktır.
- Üçüncü olarak örnek olmak ve etrafımızdaki insanlara aktararak güzellikleri yaymaktır.

Bize bakanlar İslam'ın izzetini, güzelliğini, merhametini, sevgisini ve ahlakını bizde görmelidir.

Hazırlayan: İdris Yavuz YİĞİT / Sosyal ve Kültürel Hizmetler Daire Başkanı